

SETMANARI ILUSTRAT, DE LITERATURA, NOVAS Y ANUNCIS

Dedicat ab preferència al deşarrollo de la vida teatral de Catalunya

PREU: 15 CENTIMS — SURT LOS DISSAPTES

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

En Barcelona Ptas. 2 trimestre
 Fora ciutat » 2 »
 Los suscriptors del interior reben las obras del
 : : : : : folletí encuadernadas : : : : :

DIRECTOR

D. Joan Brú Sanclement

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ

Carrer de las Cabras, 13, 2^{on} (Bussó á la escala)

PREUS DE CADA NÚMERO

Número corrent 15 cénts.
 Los números atrassats son al mateix
 : : : : : preu y sense folletí : : : : :

CATALUNYA PINTORESCA. — Vista general de Santa Maria de Besalú

María del Carmen

La premsa de Madrid ve aquestos dias prodigant entusiastas elogis á la darrera producció dramática de don Joseph Feliu y Codina.

L' estreno ha revestit tot lo carácter d' un aconceixement teatral, y la ovació de que nostre compatrici ha sigut objecte, es d' aquellas que

solidan la durada de las representacions per llarch temps.

L' acció del nou drama se desenrotlla entre moradors de la horta murciana y ab la poderosa facultat de observador que Feliu posseheix, ha transportat á las taulas quadros plens de color local de regió, quadros en los quals no solsament s' hi veuhen fotografiadas las costums típicas d' aquell país, sino que rompent del tot ab la

costum de escriurer en un idioma fals en la major part de las comarcas espanyolas, fa parlar nostre gran autor als personatjes creats en *Maria del Carmen*, lo llenguatge familiar de l'encontrada hont la fábula escénica pren vida.

La tēsis del drama no es gens enrevesada; una natural lluyta d'amor y gelosia, pero presentada ab aspecte nou é interessant, forman l'argument, y tots los elements apuntats, units al fondo estudi de cada personatge de per sí, son factors que precisament han de produhir un éxit.

Nosaltres nos alegrém del nou triomf de Feliu y l'hi enviém un sincer aplauso mentres esperém tenir lo gust de judicar personalment la obra lo dia qu'ella sia representada á Barcelona.

B. S.

Teatro Catalá

A LAS FOSCAS

Comedia en un acte, en prosa, original de D. Francesch Pradell y D. Joseph Toullot. Estrenada la nit del 13, en lo teatro Olimpo.

No pot retreurers com á mérits d'aquesta obreta la originalitat dels tipos ni l del argument, ja que á cada punt s'hi notan reminiscencias d'altres, pero se fa recomenable en ella certa mostra de facilitat en la combinació de las situaciones cómicas de bon gust. Bona prova d'aixó va serne la continúa rialla dels espectadors acompanyada sovint ab aplaudiments.

Lo desempenyo sigué molt acertat, distingintshi en la interpretació dels personatjes las senyoras Puchol y Llonch y ls senyors Rosich, Toullot y Farriols, que foren molt aplaudits y demanats al final en companyia dels autors.

A CABALL DEL DIMONI

Monólech cómich, en prosa, original de D. Ramón Franqueza y Comas. Estrenat la nit del 15 en lo teatro Romea.

Aquest monólech, comensat per un y acabat per quatre, tal com va anunciarse, sigué del agrado de la concurrència, celebrant bon número de xistes y, especialment lo final, per lo inesperat que resulta.

Lo desempenyo sigué bó, distingintshi los senyors Goula y Santolaria.

X.

Humorada

Quan en Pep á la Roser festejava
foll d'amor sos daurats rissos besaba.
Sent casat, si 'n troba un á l'escudella,
ab furia renegant, malaheix sa estrella.

RAFEL F. SOLÁ.

Las dugas Palmeras

El sol acaba d'enfonzarse, y després d'un crepuscle apenas perceptible, la inmensa vall de Biban-el-Moluk, la colossal necrópolis de la antigua Thebas, la de las cent portas, queda envolta en el mantell de la nit, d'aquellas nits líbicas, transparentas, serenas y apacibles.

La terra calsinada durant el llarch dia per aquell sol ruhent y abrusador que tot ho torra y esberla, llensa un esbufech de satisfacció y respira ab ansia las frescas alenadas del Nhil, que ab imponenta magestat remoreja, llepant mandrosament las gegantas despullas de la inmensa dióspolis Mayna y sa incomparable Menomia.

Una vella palmera de tronch llarch y escamós engronxa magestuosament sa ayrosa copa, com si al rebre els petons de la nit fresquívola, despertés d'un llarch insomni produhit per la xafagor del dia.

Altra palmera mes petita, única companya en aquella planura erma, pedragosa y plena d'esboranchs, balanceja també son manyoch de palmons, donant un llarch y respectuós salut! á la palmera centenaria.

—Ja ens desxondim de nou, germana?

—Sí, germana meva; ja ha tornat la hora de la frescó; ¡ab quin gust estiro els brins de las mevas palmas! Sento que la sava 'm puja fins al extrem de mas fullas llargarudas, y tinch uns pensaments mes extranys!

—Cosas de la joventut. Quan contarás unas quantas centurias y haurás llegit en el llibre dels estels tantas mil vegadas com jo...

—Calla, calla, germana meva; no 'm dongas pena. Jo goso somiant. ¡Soch tant jove encare! y may dirias que he somiat avuy? M'estremeixo fins á las arrels al pensarhi. ¡He somiat que volaba, que m'habian nascut alas y feya com els aucells; l'espay s'obria inmens á mon entorn, y veyá nous pahissos, y quina munió d'arbres! Aixó deu existir, vritat?

—Pobra palmera sense experiencia! Qui t'ha parlat d'altras terras y d'altres arbres, qui t'ha pintat el mon ab tant hermosos colors? No pot ser el vent, perque el vent es la mateixa filosofia! Ell te diria que las palmeras no poden tenir mes terra que la que ocupan.

—Qui m'ho ha dit aixó? Un aucell, un preciós aucell que feu el niu en la meva copa! Oh! quin afany tinch de poguer volar y cantar com un aucell. Que 'n diria de cosas si pogués cantar!

—Infelissa! Quina vida mes trista se t'espera!

—Germana, no t'ompla de goig la volta del cel atapahida d'estrellas? ¿Véus? Son mons, mons inmensos y hermosos com aquest. Tal vegada alguna germana nostra desde un d'aquei-

xos astres nos dona amorosament el seu ¡salut!

—Sí, altres mons ahont hi han aucells que poden crusar l'espai, y pobres arbres clavats á terra per sempre! ¡Qué 'n treyém d'existir! Servir de parasols á aqueixos miserables homes, que venen á socavar las tombas de la dormida Egipte, empenyats per la més vil capdicia. ¡Si cada vegada que buscan la meva sombra pogués llensarlos un llamp, ho faria. ¿Veus aqueixas colossals runas? Son la calavera d'un poble de brahó que va aixecarse molt amunt.

—¿Y qué, germana meva?

—¡Y va caure per sempre! ¡Desgraciat del que no s'accontenta ab la seva sort!

—Pobra palmera centenaria, tú tot ho veus negre, al revés meu que tota jo soch fe! mira, si trovés qui escarbés la terra que m'apressona deixant-me las arrels lliures, estich segura que volaria!

—Y ab qué fundas aqueixa seguretat?

—¡Ab la bondat de Deu! Ell veu lo gran de mon pensament, la noblesa dels meus ideals, vull volar, vull veure 'l mon, embadalirme respirant altres ayres, contemplant altres pahissatjes, y sobre tot poguer cantar. ¡Oh! ¡cantaré, cantaré si Deu ho vol! ¡Si sento en mí la flama del geni creador!

Sols els esperits mesquins acotan 'l cap al infortuní.

—Desengányat, germana, els arbres han nascut per viure clavats á terra y pera donar fruyts.

—Tú digas lo que vulgas, jo tinch l'esperansa en Deu y ¿veus? ara venen 'ls desenterradors de aixó qu'ells ne diuen momias; mira, pobrets, ab quin goig 's posan á la nostra vora. Jo sento que 'm corseco clavada aquí!

Deu dels arbres! qué veig! 'ns lligan una soga al tronch, quin dolor sento al cap-de-vall de la soca!

Serran, sí, serran! 'm deslliuran! Deu 'ls beneheixi, ara sí que podré volar, soch lliure!

Soch lliure!...

—Malehida humanitat! m'has condemnat per sempre més á la negra tristó de la soletat!

Pobra germana meva! Quan interminables 'm serán las nits sens ella!

Quina basarda fa estirada á terra!

Y volia volar! y sentia que l'abusava 'l foch creador del geni!

Te, ara la trocejan, 'n fan estellas pera cremar!

Oh! per qué las palmeras no han de poguer plorar com els homes?

L'ayret de la nit amayna. La volta sideral s'aclareix rápidamente, brota de la terra l'himne etern de salutació al nou jorn, y 'l sol espléndit y brunyit s'aixeca magestuosament, sense trovar un sol núvol que s'atreveixi á deslluhir la blava brillantó del espai.

Las runas de la antigua Menomia adquiereixen contorns y formas definibles, s'inflama l'atmosfera, comensa á esbufegar la terra, y mentres grinyola en las riveras del Nhil amagat entre els canyars un cocodrilo, la palmera centenaria, aixecant sa verdosa copa envers el zénit, tremola y gemega ab un ritme funeral. — A. LLIMONER.

En Pau llarch

Ja se sabia. Ell no mancava un día al trevall.

La seva colla era de las que guanyava la primera pesseta, y com no tenia trenca-colls podia mermar un xich son capitalet quan las circumstancias ho demanaban.

Sols al acostarse l'arribada deson *soberano*, com ell li deya, ja 's retiraba lo dissapte avans, deixant que 'ls barcos se descarreguessin tots sols ó que emprenguessin rumbo de nou en busca d'altres ports ahont los hi alleugerissen la càrrega.

Preparabas ell y sos acompanyants, se posaba 'l trajo, empunyaba lo bastó de mando y cap á rebre son rey y senyor per no abandonar-lo ja finsdeixarlo enterrat ben fondo, procurant deixar algun respiradero á la fosa per ferli més fácil la resurrecció al any següent.

Quin contrast lo carnaval d'aquell temps al costat del d'avuy en día!

Aquella catarata de joya que 's comunicaba.

Aquell afany en obsequiar al rey de la gatsara y guarnirli son trono en lloch concorregut y al aire lliure, fent que tothom pogués veurer y conéixer aquell rey benévol y campetxano, de quin regnat no 'n guardarà l'història cap fulla vergonyosa.

Quí no recórda aquells carnivals patrocinats per l'espardanyer del Born y aquelles cabalgatas en que hi campejava al en gros lo bon gust y 'l bon humor barceloní.

Per aquest motiu en Pau se mostraba tant satisfet durant lo resto del any quan recordaba lo período del seu mando.

Durant aquells días en Pau estava á sas glorias. Per tot se 'l veyia acompanyat de son estat major de trabucayres, bons mossos tots, ab aquelles barbas postissas rojas y espessas y ab aquells aires terrorífichs, capassos de defensar sa majestat fins á l'ultima alenada. Detrás d'ells seguia 'l Pau, serio, tibet, ab lo bigoti y perilla caragolada, son trajo llampant de general, en quina pitrera hi ostentaba una pluja de condecoracions *sui generis* que feyan que semblés son pit l'aparador d'una quincalleria.

Ab quina gravetat saludaba á tots los militars que á son pas s'esqueyan desde 'l cundu al de graduació més elevada y ab quanta finura corresponia á tot paisá que á be tingués lo ferli la ba-

rretada. Alló era 'l colmo de la democràcia; ab tot y sa formalitat y 'l càrrech elevat que representaba, no 's desdenyaba pas d' entrar en cap *venta* á fer una ronda si algùn dels de son estat major assedegat se trovaba. Adelantantse un xich ne feya preparar un calé del ranci.

Fins l' últim moment desempenyaba son paper ab una formalitat que encantaba, sens que la més petita rialla fes contraure son rostre, y en lo curs que seguía 'l corteig fúnebre del seu soberano, mort regularment en pocas horas víctima d' una pulmonia fulminant que feya inútils tots los esforços imaginaris de la ciencia, se 'l veyá á n' ell dalt del cotxe, aixugant las llágrimas á l' infelissa viuda y abocantli á cau d' orella las paraulas més dolsas y tendras de consol capassas de fer entrar la resignació á cabassos en testas menos privilegiadas.

Que tot lo del mon té mida, es cosa certa.

Aixís com passada la febra apareix la postració, aixís s' acabaren també aquells esclats de bojeria, aná mimbant l' entussiasme, se desorganisaren las societats mantenedoras de la saragata, invadint son lloch aquesta col·lecció de

mamarratxos que 'ns fastiguen ab sa mala sombra durant los tres días, anant pel mon ab sos mal girbats trajos de conde y de marqués y altres bestiesas, més rebregats y pansits que títuls de noblesa, al igual que aquestas comparsas de músichs esguerrats ab sos disfrassos més estrambótichs que sas figuras.

Lo Pau vegé ab recansa qu' aquella monarquia s' eclipsaba, y aná reduhint son estat major, apareixent sols ab dos ajudants.

No bastaren totas las economías de grandesa y aparato y sortía sol en sos últims temps, mes vejent que sa presència no feya renaixer l' antich bon humor, resolgué declinar lo mando y quedarse á casa.

L' haurian vist durant los días de carnestoltas tancat y trist á casa seva, sentat, de cara 'l bagul contemplant son uniforme plegadet ab molt carinyo, tot espurnejantli 'ls ulls recordant los bons ratos que li debia y la celebritat que aquellas robas representaban.

Descansa en pau, héroe de la xirinola, que cada any per aquestas diadas los admiradors de la broma de bona lley notém més lo vuyt que tú ab ta mort deixares. — C. SAMÁ.

BESALÚ. — Porta lateral de Sant Vicents

Cantars

No aixequis tos ulls al cel
 nineta en cap nit serena;
 puig que totas las estrellas
 s' amagarian... d' enveja.

JOAN NAVARRO.

Canta 'l gall á trench d' aubada
 y refila 'l rossinyol,
 jo 't canto nena estimada
 pel meu cor donar consol.

SALVADOR BORRUT SOLÉ.

La borrarxera de amor
 es mes cruel que la de vi.
 La de vi dormint 't passa;
 si es de amor no pots dormí.

JEP DE L' HOSTIA.

Tots los vespres vinch á veuret
 ja fa vint y vuyt setmanas.
 Ay hermosa Dulceinea!
 No 'm costas pocas sabatas!

J. AVELTA.

Tota dona que no ment
 diu que vá 'l cel de carrera;
 ¡qué contadas deuen ser
 las que deixa entrar Sant Pere!

BARTOMEUET DE GRACIA.

Siluetas de la campanya

¡ Infelís !

La nit es fosca com gola de llop; regna per tot la quietut y soletat del cementiri; de quan en quan un llamp ab rapidés increíble, talla la negrura y deixa veurer los mons y espesos camps que rodejan lo fortí, fent més tétrich l'imponent quadro, las altíssimas y peladas palmeras que semblan altras tantas calaveras que han abandonat lo lloch ahont dormian per una eternitat; multitud d'insectes lluminosos crusan l'espai com fochs-follets...

La tarde d'aquesta mateixa nit, á cosa de dos kilòmetros de distancia, habian pagat lo indispensable tribut á la mort trenta ó cuarenta homes, que 'n més número s'habian batut ab una columna de fills del poble del Bruch y de Girona, encara el tuf emborratxador de la pólvora cremada en defensa de la integritat de la patria, casi encara tapaba 'ls esperits, y allá, lluny, molt lluny, semblava qu'encara repetia l'eco lo ressó atronador de las secas descárregas que tan bon efecte habian causat al enemich; la Naturalesa dormia ó semblava dormir després d'haver sigut la causa del fet y d'haver protegit ab sas maniguas impenetrables, á qu'escapessin ab vida 'ls cobarts que no tingueren prou valor y esprit pera batrers ab qui com ells no s'amaga.

Tot feya presagiar una nit tranquila, tenint en compte l'escarment que habian rebut pocas horas avans, encara que aquesta 's presentés en gran escala á traïdorass emboscadas, pero ¿qui pensa en ellas després d'haver vist fugir 'ls mambises com xais empaytats pel llop?...

Lo destacament dormia, esceptuant dos homes que, maüsser en má, vetllaban pera la tranquilitat y descans de sos companys; ab la mirada fixa s'esforsaban pera penetrar la negrura que tot ho amagava, á cada llamp se 'ls veyia fer un rápit mohiment d'ulls, casi tant com lo mateix llamp, escorcollant tot lo possible los voltants del fortí.

Tot d'una, la flamarada d'un tiro iluminá la punta d'una manigua propera, un ¡ay! llastimer y agonitsant va rompre 'l sepulcral silenci que regnaba y un llamp crusá invisible l'imensitat...

Un dels centinellas del fortí havia mort; la punteria feta, gracias á la feréstega claror dels llampechs, havia sigut bona; la bala entrantli pel pit esquerra, l'hi havia tocat 'l cor.

¡Infelís! ¡Fou un héroe que no 'n parlará l'Historia!

JOSEPH FRANQUESA.

Santa Clara 24 Janer.

CATALUNYA PINTORESCA

GERONA. — Salt del Sallent

Servey de fora

CANET DE MAR. — Diumenge passat va posarse en escena en lo teatro del «Centre Católich» la preciós drama de Soler, *Lo Contramestre*.—R.

BAÑOLAS. — En lo teatro de la «Academia de la Juventut Católica», diumenge á la nit se representá lo drama *La Creu de la Masia*, y al endemá, dimars, las pessas *Embolica que fa fort*, *Lo diari ho porta* y *Una calaverada*.—S.

SANT MARTÍ DE PROVENSALS. — En lo «Foment Martinense», s'anuncia pera demá á la tarde una representació de la bonica comedia *Las francesillas*, y la popular sarsuela *Lo somni de la Ignocencia*.—B.

Conseqüent

Era un metje homeopátich de primera;
la fama bullanguera
arreu va pregonarlo ab gran porfia,
arriant á guanyar ab sa carrera,
un fabulós caudal, de dia en dia.
Mes, com no era producte de pedrera,
y ab tot y ser Doctor de gran valia,
distret lo va atrapá una malaltia;
y en sa hora postrera,
no volgué en cap manera
ni una dossis tan sols de homeopatía.

JOAN RIBAS CARRERAS.

Miseria

En lo carrer d' Arenal
hi há una casa ab balconadas
guarnidas de pantalons,
mocadors, jaquets y capas.

Un lleterero hi há molt gros
que diu ab lletres molt claras:
CASA DE PRÉSTAMOS: Ay!
quanta gent puja l' escala.

Una dona hi veig entrar
portant una farsellada,
¡pobre dona, potsé ho fá
per donar pá á la companya!

Per la porta d' Alcalá
y barri de Salamanca
tot Madrid corra y s' empeny
que avuy se corre á la Plassa.

Una dona va cantant
¡olé yá! ¡viva tu mare!...
Es la dona que fa poch
sa millor roba empenyava.

JOSEPH ALADERN.

Novas

Lo folletí del present número es lo penúltim del drama *Lo timbal del Bruch*. Com de costum, acabant la publicació d' aquesta obra ab lo número de dissapte pròxim, junt ab ell nostres subscriptors de Barcelona la rebrán enquadernada ab sas corresponents cubertas, ben editada, sense supressions, mutilacions ni variants de cap classe, es á dir, ab la pulcritud de que n' es base principal lo crèdit que disfruta nostre sens igual Biblioteca.

Ha debutat últimament ab gran aplauso en las representacions que del espectacle *Urganda la desconocida* se donan al teatro Novetats, la primera baylarina Monroc, tan ventatjosament coneguda de nostre públich.

Las representacions d' aquest espectacle continúan atrayent públich al favoreseut teatro.

La setmana pròxima se posará á la venta una segona edició de la parodia, original de don Abelardo Coma, titulada *Otello il moro di Valenzia*, que aquets últims días ha sigut extraordinariament demanada, degut sens dubte á una de las notas del important rengló de plagis últimament descuberts.

Los exemplars d' aquesta divertida obreta se vendrán al preu d' un ral, y poden ferne demanda desd' ara tots los que 'l desitjin adquirir.

També se posará á la venta la setmana entrant una nova edició de la celebradíssima sarsuela catalana *Lo somni de la Ignocencia*.

Dilluns passat morí en aquesta ciutat don Joan Diego Gallego, persona conegudíssima entre 'l camp catala-

nista, per haver desempenyat durant molts anys lo càrrech d' Oficial de Secretaría en lo disolt «Centre Catalá», ahont doná provas repetidas d' adhesió al catalanisme.

Últimament desempenyava un dels càrrechs administratius de la Biblioteca Arús.

Reposi en pau lo bon company.

Un dels pròxims números anirá dedicat en gran part al ilustre poeta Mossen Jacinto Verdaguer, per quin motiu tenim preparats alguns treballs, que creyém cridarant justament l' atenció de nostres lectors.

L' «Associació Catalanista» de Lleyda ha publicat la convocatoria del Certamen pera la pròxima Festa Major.

Als que 'ls convingui se 'ls deixarà veurer en la nostra Administració.

Lo somni de l' Ignocencia, L' Angeleta y l' Angelet y Robinson petit, son las sarsuelas catalanas representadas últimament ab gran aplauso en lo teatro Circo Espanyol, ahont se cultiva aquest género ab perseverancia digna del favor que 'l públich li dispensa.

Per ahir vespre estava anunciat en lo teatro Romea l' estreno de la pessa *Entresuelo, primera*.

Dilluns se vegé molt favoreseut lo teatro Eldorado ab motiu del benefici del tenor Anselm Fernández, que tantas simpatías ha sapigut guanyarse en la llarga temporada que ve actuant en aquell teatro.

Aquesta nit inaugura temporada en lo teatro Tivoli la companyia infantil dirigida per don Joan Bosch.

Lo repertori abundant y esmerada interpretació, son mérits que aseguran bona cosa d' aplausos als joves artistas que la componen.

Se trova fent llit desde la setmana passada, nostre particular amic D. Ernest Soler de las Casas. Creyém no farà esperarse la total millora que li desitjém, donchs que no 's tracta de cap malaltía grave.

Últimament han comensat en lo teatro Granvia las representacions de la ópera *Carmen*, al inverossímil preu d' un ral la entrada.

Lo desempenyo está molt per demunt de lo que pot exigir-se ab tals condicions de preu, essentne los héroes la contralt senyoreta Fábregas, lo tenor senyor Casañas y 'l barítono senyor Carbonell.

L' Associació dels coros de Clavé celebrarà aquesta nit una important vetllada en lo teatro Olimpo, ab motiu de commemorar lo XXII aniversari de la mort de son mestre y fundador D. Joseph Anselm Clavé.

Ha sigut entregada á la Empresa del teatro Romea una pessa titulada *Las erradas del papá*.

Verdalet, pare y fill, del Comers de Barcelona, es lo

títul que dú 'l llibre d' una sarsuela en tres actes qu' ha acabat lo celebrat autor D. Conrat Colomer.

La música está componentla actualment lo reputat Mtre. D. Urbano Fando.

De la bondat d' una y altra ne tenim las millors notícias.

Exit molt satisfactori ha obtingut en lo teatro Eldorado l' estreno de la sarsuela en un acte *La Maja*. Llettra dels senyors Perrín y Palacios, música del mestre Nieto.

Lo llibre es ben trevallat d'entre 'l género á que pertany, y la música, fresca y animada y de la que té 'l dó de la rápida popularitat.

Lo desempenyo es bantant regular, recomenantse també la presentació escénica que ha sigut molt ben cuydada.

En resum, que hi ha *La Maja* pera dias.

Per avuy está anunciat l' estreno de *Las Zapatillas*.

CENTRE MORAL.—Lo diumenge 9 del corrent, tingué lloch en lo teatro d' aquesta Associació, una important funció á benefici del celebrat aficionat D. Manel Rosich, que obtingué molts aplausos y regalos de valor. De las obras qu' es posaren en escena, sobressurtí per son ajust *L' endevinayre*.

FLOR DE LIS.—La funció que aquesta lluhida societat doná dijous de la setmana passada en lo teatro Olimpo, siguié á benefici del aplaudit aficionat director d' escena D. Joan Saigí. Satisfet pot estar d' ella lo beneficiat, donchs se vegé favorescut per numerosa y elegant concurrencia.

Se posá en escena l' aplaudit drama dels senyors Soler y Folguera *La pena de mort*, que tingué ben cuydat desempenyo per part de las senyoras Puchol, Llonch y 'ls senyors Nolla, Estrada, Ros, Saló, Cortadellas y Colom, distingintshi especialment lo senyor Saigí, que demostra haver fet un estudi acabat del difícil personatge «Rogent».

CENTRE RECREATIVU CATALUNYA.—Baix aquest títul ha quedat constituïda una nova Societat en lo carrer de Corts Catalanas, número 212. Diumenge passat celebrá un lluhit ball de disfressas, y pera demá diumenge, s' anuncia una important funció de teatro.

Cul de sach

Un tipo perfidiós, consegueix per fi qu' un empresari li escolti la lectura d' una obra que vol ferse estrenar.

A las pocas escenas, l' empresari l' interromp exclamant enfadat:

—¡Home, lo que m' está llegint no es seu!

—¿Vol dir?

—¡Aixó es la *Urganda*! ¿Y volia donarho com á original seu?

—¡Veurá, fins aquí no soch jo sol á ferho aixís!

—¡Vaya una barra! ¡Oh, y atrevirse á plagiar una obra que tothom la coneix!

—Tocant aquest punt, l' enganyat he sigut jo; l' exemplar d' ahont la vareig treurer, á sota del títul *Urganda*, deya la *desconocida*... Veurá, jo vareig créu-remho...

X.

Mentres la filla gosa
del pler y la disbauxa
del Carnaval *heretje*,
que toca ja á sa fi,
sa mare, dintre 'l temple,
agenollada resa
pegantse cops al pit.

Si es cert que allá en la altura
hi há un Deu, que es tot justicia,
y sempre 'ns veu y escolta,
¿á qui castigará?
¿Será á la jove filla
que 's diverteix y gosa,
ó á la beata mare
que prega per aquella
deixantla aná á *pecar*?

F. MARIO.

Pensaments

En los temps actuals, lo dó de la franquesa y senzillés, no es tal dó; la persona que 'l posseheix se crea inconscientment enemichs ó indiferents, ó lo qu' es igual, es un infelís.

Lo foch que no crema, no es foch; la persona que no sent res en son cor, es una estatua.

Si al treurer la fulla del calendari cada día, pensesim qu' ab ella trayém un grá en lo rellotje de nostra vida, ¡quina diferencia 's notaría entre nostras costums y nostra bondat de l' un dia al altre!

Sería menester la llanterna de Diógenes per trobar una persona que tingués la rectitut de volguer lo mateix cástieh per ell, si falta, que desitja ell per los demés, quan delinqueixen... ¿No 'ls ho sembla?

La guerra te dos mals, un positiu, altre problemátich; lo primer, que porta 'l dol y la desesperació á moltas casas; lo segón, que pot portar la victoria al culpable. Sobre tot s' ha de tenir present que no 'l possehir més forsa, vol dir está dotat de més rahó.

¿Quin es l' home més patriota? Aquell que en círculs y reunions, no parla d' altra cosa que de patria. Aixís al menos se deduheix, á jutjar per molts que demostren molt amor, molta valentia, molta bravura... per enviar als altres al lloch de la palestra.

ENRICH RIERA MATEU

La Nau

Que bella la nau lleugera,
Quan boy gronxantse, entra al port,
Portant los sers que en la terra
Van deixá 'l cor.

Mes ay! que trista quan sola
S' allunya breument del port,
Y á una mort casi segura
Empren son vol.

JOSEPH ESCACHS Y VIVED.

Ramell

Parlém d' amor avuy que ningú 'ns mira.
 No veus mon be com fins l' oreig suspira
 besant ton rostre bell,
 acóstat en vers mi, deixam tos llabis,
 vull que á ne 'ls meus un dols petó hi gravis
 com ho fa 'l nin novell.

Deixam rotllar mon bras ab ta cintura,
 deixam gosar avuy de ta hermosura,
 demá no hi fora á temps;
 no vulgas que jo mori de tristesa;
 ja ho sé, ja ho sé que tu ja t' has promesa
 ab dos minyons ensemps.

Quan tu passavas per la palanca,
 propet d' aquella caseta blanca,
 al teu darrera seguía jo,
 las flors son calser tot just badaban
 y mon cor tendre ne saturavan
 las alenadas del seu olor.

Per que plóras mon amor?
 Donchs que tens, oh! prenda meva?
 ¿Pera que á ton amarch plor
 no hi donas ben prompte treva?

ANTON BUSQUETS PUNSET.

Enigmas

Xarada

En un boscatje papelló 'm diuhen
 que ab goig voltejo florits brancals,
 ¡flayre que llensan las flors gemadas,
 quin pler, mareta, que á mi 'm sol dar!
 quan las floretas esverlan cálzers
 com de neu volba jo hi vaig volant,
 puig que de flayre que espay embauma
 encar' que tendre jo vull gosar...
 ¡Narcís Oller! ¡gloria!... ta ploma brolla
 de Catalunya lo dols parlar,
 lo cant d' alosa, murmureig d' ayguas,
 de llensadora seguit *tric-trac*,
 d' amor historias, costums pagesas,
 del *or la febre* que escampa tant,
 ¿qui no t' *hu-dos-terça* ver compatriçi,
 sí á Catalunya vas enjoyant?
 Jo que al boscatje de hermosas lletras
 curta volada sols puch donar
 á tu, garlanda de las flors finas,
 joyós 't *dos-terça*, ver catalá...
 Papelló tendre, donzell planyívol,
 ver *tot* 'm causas... també vull cants...
 de gay lliroya que al marge 's cria,
 voldria 'l flayre sabé' llensar.
 ¡Narcís Oller!... ¡gloria! sempre *tot* trobas
 en fills que estiman l' hermós y gran...
 de catalana literatura
 per rey ma patria t' ha senyalat.

SISQUET DEL FULL

Geroglífich

× I I U nota
 K catarro A Q BA

JOSEPH SUBIRANA.

Fuga de consonants

. o . . . e . . . a .

Búsquense las consonants corresponents á cada punt
 y 'l text es lo títul d' un drama catalá.

J. SARELLUSAC.

Las soluciones en lo número próxim

Solució de la Xarada del núm. 209. — Ga-la-na

Correspondencia

Mariano Pallerols: los seus datos son importants,
 gracias per lo que valen.—Rossendo Rull: es molt com-
 fosa.—Jaume R. Ruiz: de proporció extraordinaria.—
 Lluís Borrás: veurém de treuren partit.—L. E. T.: te-
 nim molt per l' istil.—Sarellusac: li buscarém surtida.
 —Joseph Franquesa: va rebentse tot.—Manuel Pugés:
 va be.—Amadeo Bosch y Pont: veurá algo, las que van
 ab dedicatoria las refugim perque se n' ha fet abús;
 espero cumpleixi lo promés.—R. Moreno: n' hi han de
 solució igual.—Pep de Regincós: te cert candor que no
 escau al tema.—F. Mario: molt be.—Roseta de Mallol:
 no va mal, veurem en altres trevalls.—Nicolau de Nu-
 ria: va be, la llegenda també, més té molt d' esgarri-
 fós y un cert convencionalisme la desmillora.—A. Pallejá:
 s' aprofitarán algunas *Mollas y Engrunas*.—Lluís Be-
 naiges Vila: arribará á ferho be, veurem de retocar lo
 present.—Martí de Rocabrana: coneixém lo fet, d' altres
 de molt consemblants y 'l modo de cumplirlos; no 'ns
 sorpren res; y sí, agraphim de cor confidencias y adhe-
 sions com la seva; mil gracias.—Gonella poétich: be, y
 sols esperém un moment per donarne surtida á uns
 quants.—Joseph Rosés: una mica retocat, anirá.—
 J. Angli: te disposició, practiqui y envihi de quan en
 quan.—Lluís Salvador: van be.—Vicentó: també, pero
 si ho cuydés més, retocant y pulint, ne treuria més par-
 tit.—Joan Navarro: la Intima; á la Dolora s' hi li bus-
 qués un altre giro potser aniría millor.—Cantaclá (a)
 Mata titellas: jaensem ab lo seu quadern.—Jaume
 Barnola: te poca novetat.—Lluís Angli: de las duas
 anirá la primera.

Lo demés no marxa prou bé.

AVISOS. — S' enquadernan las obras publica-
 das en lo folletí. Condiciones las de costum.

Als que vinguin á suscriurers pera comensar
 trimestre lo vinent mes de Mars, á més del
 poema *La Terraire* se 'ls obsequiará també ab
 un exemplar del important discurs de Guimerá,
La llengua catalana.